

Identyfikacja procesów przemysłowych		
Dominik Wróbel	27 XI 2018 / 04 XII 2018	Wt. 13:45, s. 111
Laboratorium 7		

1 Przebieg ćwiczenia

Laboratorium polega na identyfikacji parametrów modelu serwomechanizmu z silnikiem prądu stałego. Rozważany w zadaniu model jest uproszczonym modelem, który otrzymywany jest z równań mechanicznego i elektrycznego po pominięciu indukcyjności.

1.1. Zadanie 1

Celem zadania jest wyznaczenia parametrów H oraz K , których znaczenie wynika z poniższych wzorów uzyskanych z równania wyjściowego. Wyjściowe uproszczone równanie serwomechanizmu z silnikiem prądu stałego wyraża się wzorem

$$\frac{d\omega}{dt} = \frac{k_m}{JR} \left(u - k_e \omega - \frac{R}{k_m} f_t(\omega) \right)$$

k_m – stała mechaniczna

J – moment bezwładności

R – rezystancja silnika

k_e – stała elektryczna

f_t – funkcja opisująca wypadkowy moment sił oporu

Wielkością mierzoną w laboratorium której pomiary użyte są w obliczeniach jest kąt obrotu wału silnika.

Wprowadzając oznaczenia:

$$x_1 = \varphi - \text{kąt obrotu w radianach}$$

$$x_2 = \omega$$

model przekształcony może zostać do postaci:

$$\dot{x}_1 = x_2, \quad x_1(0) = x_{10}$$

$$\dot{x}_2 = K(u - H(x_2)), \quad x_2(0) = x_{20}$$

$$H(\omega) = k_e \omega - \frac{R}{k_m}$$

$$K = \frac{k_m}{JR}$$

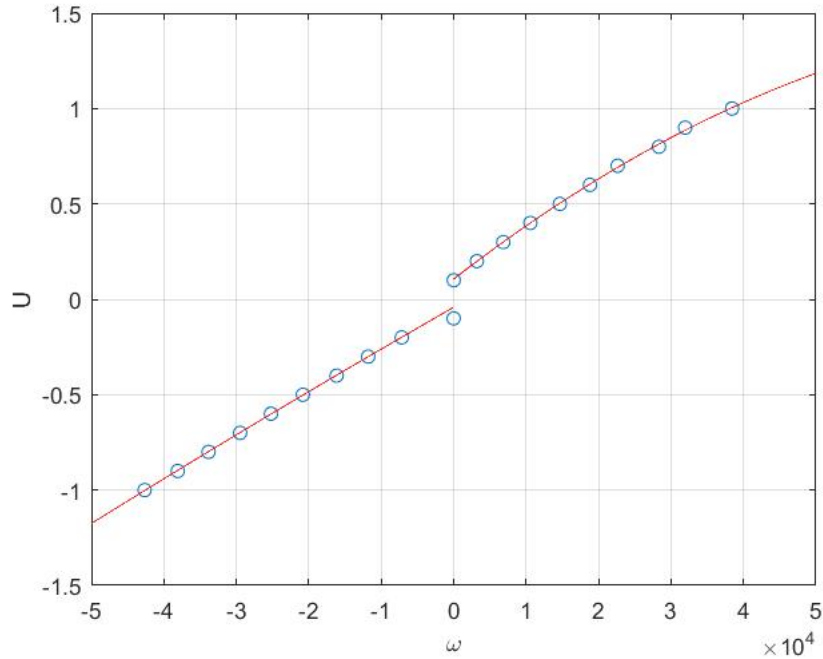
Zadanie rozpoczęto od wyznaczenia wartości funkcji H metodą najmniejszych kwadratów. W pierwszej kolejności na podstawie pomiarów wyznaczono zależność obrotów silnika od sterowania w stanie ustalonym. Na jej podstawie przy pomocy metody najmniejszych kwadratów (*polyfit*) wyznaczono współczynniki wielomianu drugiego stopnia który przybliża funkcję H :

$$H(\omega) = \begin{cases} a^+ \omega^2 + b^+ \omega + c^+, & \omega > 10^{-2} \text{rad/s} \\ a^- \omega^2 + b^- \omega + c^-, & \omega < 10^{-2} \text{rad/s} \\ 0, & \text{pozatym} \end{cases}$$

Otrzymane wartości współczynników to:

$$\begin{aligned} a^+ &= -1,56e - 10 & b^+ &= 2,93e - 05 & c^+ &= 0,10 \\ a^- &= -1,86 & b^- &= 2,17 & c^- &= -0,042 \end{aligned}$$

Wykres funkcji wraz z naniesionymi wartościami pomiarów przedstawia Rysunek 1.

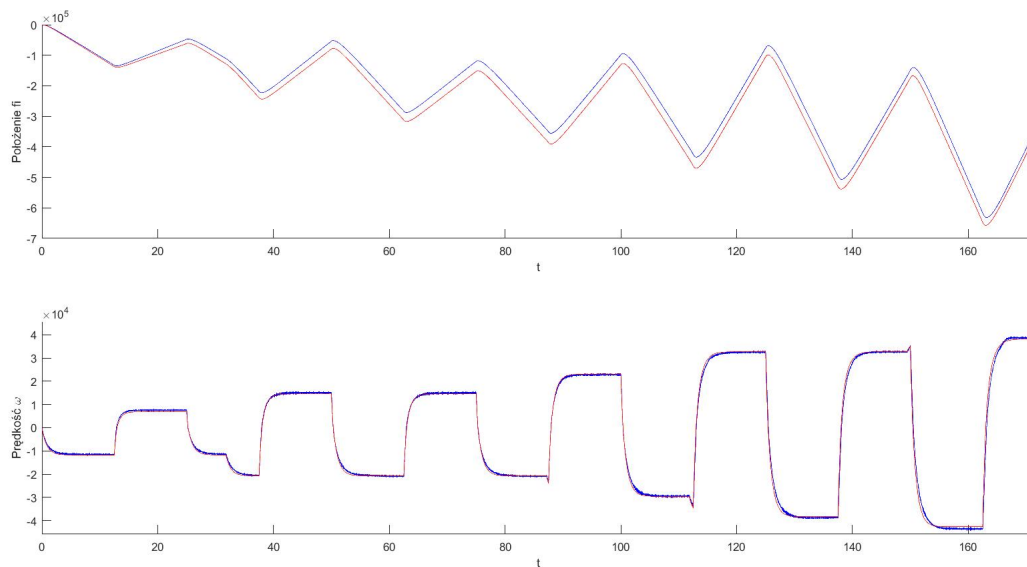

Rysunek 1: Funkcja $H(\omega)$ wraz z naniesionymi punktami pomiarowymi

Kolejnym krokiem w rozwiązaniu było wyznaczenie parametru K . Parametr ten wyznaczono minimalizując wskaźnik jakości:

$$Q(K, x_{10}, x_{20}) = \frac{1}{2N} \sum_{k=1}^N (x_1(kT_0) - y(kT_0))^2$$

Minimalizację przeprowadzono korzystając z funkcji matlaba *lsqnonlin* oraz całkowania metodą stałokrokową Rungego-Kutty. Porównanie wartości prędkości i położenia dla danych z modelu i pomiarów przedstawia Rysunek 2. Uzyskana wartość parametru $K = 5.45e+04$.

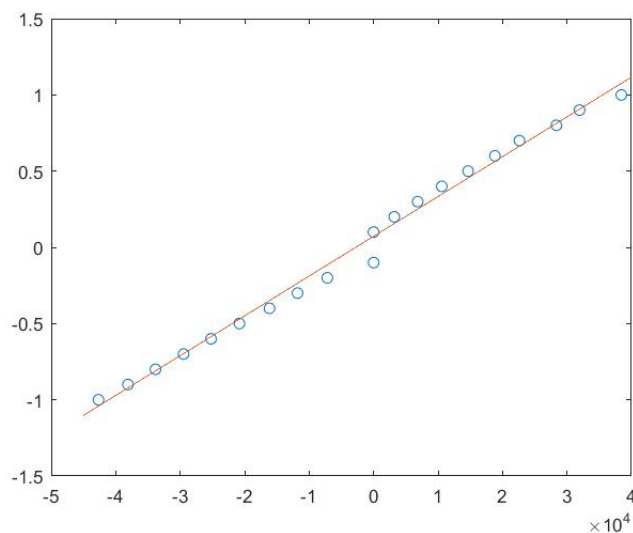

Rysunek 2: Porównanie modelu oraz pomiarów dla prędkości i położenia. Kolor czerwony - model.

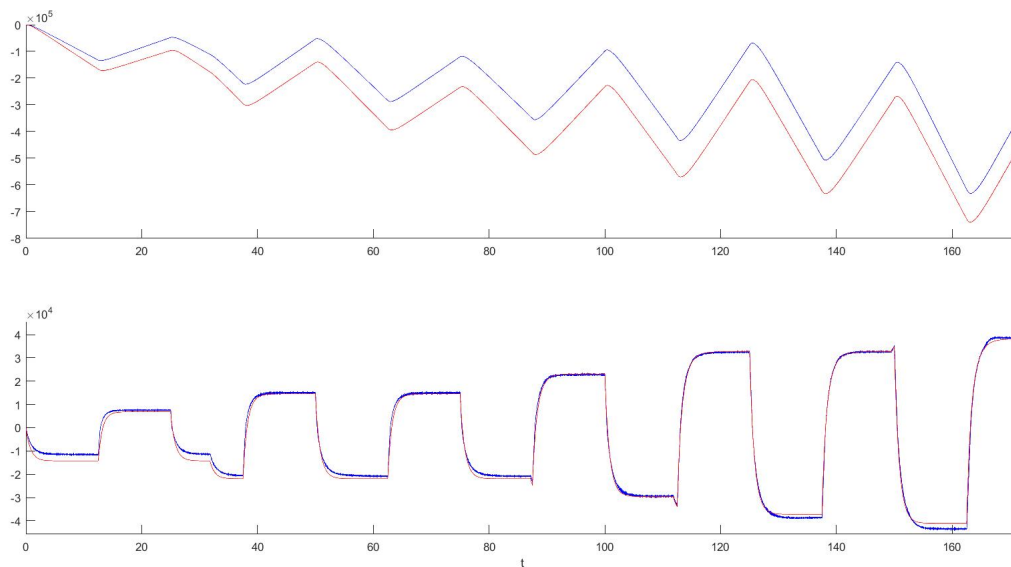
W celu porównania, wszystkie wykonane czynności powtórzono dla modelu liniowego:

$$\begin{aligned}\dot{x}_1 &= x_2 \\ \dot{x}_2 &= -\frac{1}{T}x_2 + \frac{k}{T}u\end{aligned}$$

Otrzymano wartości parametrów $T = 2.91e-04$ oraz $k = 13.85$.

Rysunek 3: Funkcja $H(\omega)$ wraz z naniesionymi punktami pomiarowymi - model liniowy

Rysunek 4: Porównanie modelu liniowego oraz pomiarów dla prędkości i położenia. Kolor czerwony - model.

1.1.1. Kod programu

Kod programu prezentuje listing poniżej.

```

1 close all;
2 clear all;
3
4 load('data_01.mat')
5
6 timeInterval = 0.01;
7
8 for n=1:20
9
10     % reading data
11     un = data(n).u;
12     yn = data(n).y;
13
14     % Y Axis - U %
15     % last 20 samples
16     un_20 = un(end-19:end);
17     % mean of last 20 samples
18     un_20Mean = mean(un_20);
19     % add mean of last 20 samples to vector
20     uLast20(n) = un_20Mean;
21
22     % X Axis - Velocity %
23
24     % diff of samples
25     yn_diff = diff(yn);

```

```

26 % calculating velocity
27 %yn_velocity = yn_diff / timeInterval;
28 yn_velocity = yn_diff./timeInterval;
29 % last 20 samples
30 yn_velocity = yn_velocity(end-20:end);
31
32 % mean velocity
33 meanVelocity(n) = mean(yn_velocity);
34
35 end
36
37 figure();
38 plot( meanVelocity, uLast20, 'o');
39
40
41 % Calculating a+, b+, c+ coef
42 pPlus = polyfit(meanVelocity(12:20),uLast20(12:20),2)
43 % Calculating a-, b-, c- coef
44 pMinus = polyfit(meanVelocity(2:10),uLast20(2:10),2)
45
46 xPlus = 0:0.1:50000;
47 xMinus = -50000:0.1:0;
48
49 yPlusResult = pPlus(1)*xPlus.^2 + pPlus(2)*xPlus + pPlus(3);
50
51 yMinusResult = pMinus(1)*xMinus.^2 + pMinus(2)*xMinus + pMinus(3);
52
53 hold on;
54 grid on;
55 xlabel('\omega');
56 ylabel('U');
57 plot(xPlus, yPlusResult, 'r');
58 plot(xMinus, yMinusResult, 'r');
59
60 LB=-inf;
61 UB=inf;
62 X0=1;
63 xopt1=lsqnonlin('cel',X0,LB,UB,[],data(22).u(1:5000),
64 data(22).t(1:5000),(data(22).y(1:5000)));
65 tf=data(22).t(end);
66 [t,x]=rk42([0;0],data(22).u,tf,K1);

```

Listing 1: Zadanie 1

1.2. Zadanie 2

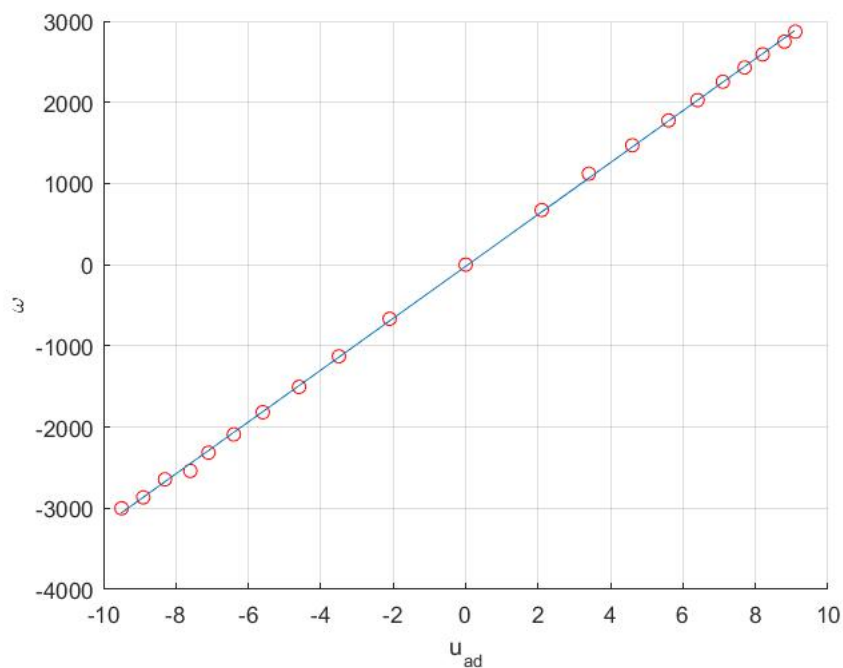
W zadaniu tym identyfikowanym obiektem jest silnik prądu stałego napędzający śmigło. Prędkość obrotowa śmigła jest mierzona za pomocą tachoprądnicy o stałej $\frac{0.52V}{1000obr.}$. Napięcie jest wzmacniane i mierzone przy pomocy przetwornika A/D. Model silnika i śmigła ma postać:

$$\dot{x} = K(u - H(x)), \quad x(0) = x_0$$

Zależność pomiędzy prędkością obrotową śmigła, a wyjściem przetwornika A/D ma postać:

$$\omega = au + b$$

W pierwszej kolejności wyznaczono parametry a i b prostej. Prędkość otrzymano korzystając ze zmierzzonego napięcia oraz stałej tachoprądnicy. Następnie skorzystano w metody najmniejszych kwadratów w celu wyznaczenia parametrów a oraz b . Otrzymano wartości $a = 319,59$ oraz $b = -20,08$. Prosta wraz z pomiarami prezentuje Rysunek 5.

Rysunek 5: Prosta $\omega = au + b$

Kolejną czynnością było wyznaczenie współczynników funkcji $H(\omega)$. W tym zadaniu funkcja ta jest modelowana wielomianem 3 stopnia:

$$H(\omega) = az^3 + bz^2 + cz + d$$

$$z = 10^{-3}\omega$$

W tym celu ponownie skorzystano z metody najmniejszych kwadratów oraz wcześniej wyznaczonej prędkości. Otrzymano następujące wartości współczynników:

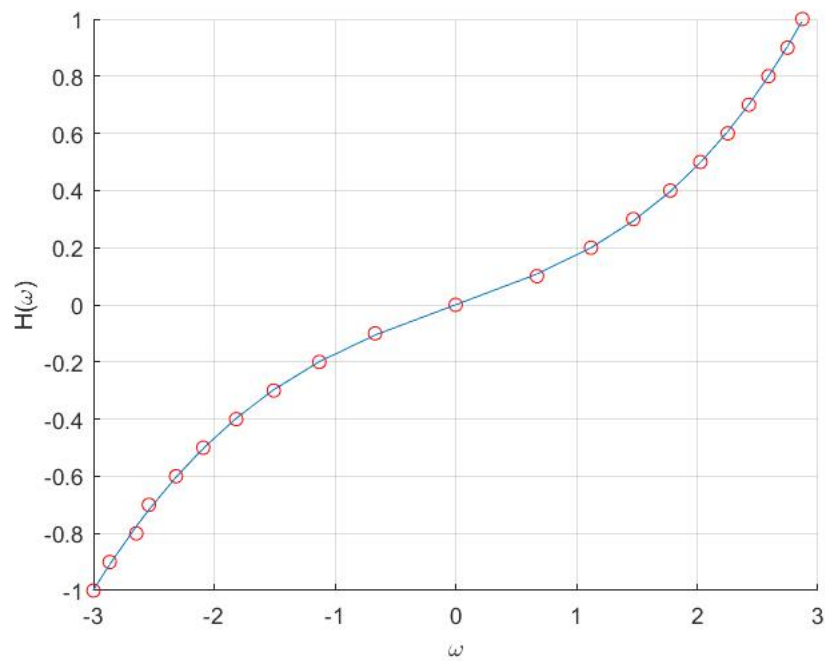
$$a = 0,022$$

$$b = 0,00027$$

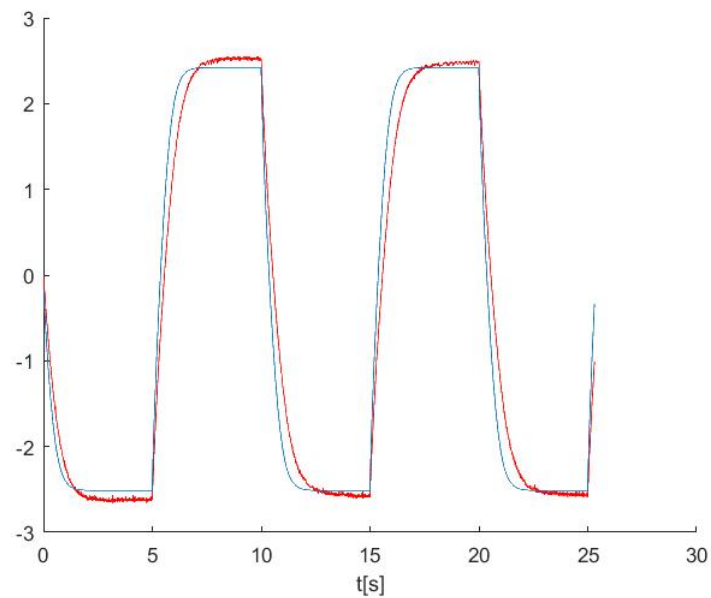
$$c = 0,149$$

$$d = 0,00018$$

Otrzymaną funkcję przedstawia Rysunek 6.

Rysunek 6: Prosta $H(\omega)$

Następnie wyznaczono parametr K metodą opisaną w Zadaniu 1. Otrzymano wartość parametru k równą 7,064. Porównanie modelu z pomiarami przedstawia Rysunek 7.

Rysunek 7: Prosta *Pomiar* – kolorczerwony, *Model* – kolorniebieski.

1.2.1. Kod programu

Kod programu prezentuje listing poniżej.

```
1 clear all;
2 close all;
3
4 load('data_01_ident.mat')
5
6 % --- READING DATA ---- %
7 u = [-1.560 -1.490 -1.375 -1.321 -1.204 -1.087 -0.945 -0.783
8 -0.587 -0.347 0 0.350 0.583 0.765 0.924 1.054 1.172 1.263 1.347 1.429 1.493];
9 u_ad = [-9.5 -8.9 -8.3 -7.6 -7.1 -6.4 -5.6 -4.6 -3.5 -2.1 0 2.1
10 3.4 4.6 5.6 6.4 7.1 7.7 8.2 8.8 9.1];
11
12
13 % --- CALCULATING a and b --- %
14 scale = 0.52 / 1000;
15 velocity = u ./ scale;
16 abCoefs = polyfit(u_ad,velocity,1);
17 % --- CALCULATING f(u_ad) = Omega --- %
18 Hw = control;
19 figure();
20 hold on;
21 grid;
22 xlabel('u_{ad}');
23 ylabel('\omega');
24 plot(u_ad,velocity,'or');
25 plot(u_ad, polyval(abCoefs, u_ad),'-');
26 hold off;
27
28
29 % --- CALCULATING H(w) = f(w) --- %
30 % --- CALCULATING a, b, c and d H(w) --- %
31 wH = velocity;
32 wH = 10^-3 .* wH;
33 abcdCoefs = polyfit(wH,control,4);
34
35 figure()
36 hold on;
37 grid;
38 xlabel('\omega');
39 ylabel('H(\omega)');
40 plot(wH, control, 'or');
41 plot(wH, polyval(abcdCoefs, wH),'-');
42 hold off;
43
44
45 load('data_02_ident.mat')
46
47
48 figure()
49 wID=polyval(velocity,u_ad)/1000;
50 hold on;
51
52 plot(t,u,'g');
```



```
53 plot(t,wID,'r');
54
55
56 LB = [-100 -100];
57 UB = [100 100];
58 x0 = 3;
59 K = 7;
60 Kopt = lsqnonlin('cel', [x0 K]', LB, UB, [], u, t, wID, abcdCoefs);
```

Listing 2: Zadanie 2

2 Wnioski końcowe

W badanym zagadnieniu zgodnie z oczekiwaniami sprawdziły się modele wyższego rzędu. Ważnym i ciekawym aspektem rozważanego zagadnienia było modelowanie funkcji na dwóch rozłącznych przedziałach. Takie podejście daje przewagę nad rozważaniem jednego przedziału w przypadku gdy funkcja jest silnie nieliniowa w danym przedziale. Między innymi z tego też powodu funkcja liniowa dała gorsze rezultaty w Zadaniu 1.